

На основу члана IV 4. а) Устава Босне и Херцеговине, Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, на __. сједници Представничког дома, одржаној __. _____ 2006. године, и на __. сједници Дома народа, одржаној __. _____ 2006. године, усвојила је

ЗАКОН О ИЗМЈЕНАМА И ДОПУНАМА ЗАКОНА О ИЗМИРЕЊУ ОБАВЕЗА ПО ОСНОВУ РАЧУНА СТАРЕ ДЕВИЗНЕ ШТЕДЊЕ

Члан 1.

У Закону о измирењу обавеза по основу рачуна старе девизне штедње ("Службени гласник БиХ", бр. 28/06) у члану 1. став 2. иза ријечи Херцеговине умјесто зареза ставља се тачка остали текст се брише

У члану 1 став 5. се брише.

Члан 2.

У цијелом тексту закона ријеч "верификација" мјења ријечима "сравњивање стања на рачуну" у одговарајућем падежу. (члан 3. ставови 1., 2. и 3.; дио други-наслов, члан 6. у називу члана; став 1.; став 2. (два пута); став 3. тачка а); став 4. (два пута); став 5.; члан 8. ставови 1., 2. и 3.; члан 9. став 1. (три пута); став 2. (два пута); став 3.; члан 10. тачке а), б), ц) (два пута), г), х) (два пута), ј); члан 11.; члан 12. став 1. тачке а) и и); став 2.; став 3.; члан 13.; члан 14. став 1.; став 2. (три пута); став 3.; став 4. (два пута); члан 15. у називу члана; став 2. (три пута); став 3.; став 4. (два пута); став 5.; став 6. (два пута); став 7.; члан 16. у називу члана; члан 17. став 2.; члан 18. став 1.; став 2. (пет пута); став 3. (три пута); члан 19. у називу члана; став 1.; став 2.; став 3. (три пута); члан 20. став 3.; став 4. (два пута); члан 21. став 2.; члан 22. став 1. (два пута); члан 23. став 3.; члан 24.; члан 25. став 1.; члан 26.; члан 27. ставови 1. и 2.; члан 28.)

Члан 3.

Члан 4. мијења се и гласи: "Камата на стару девизну штедњу обрачунава се према уговорима из члана 1. став 1. до дана доношења овог Закона"

Члан 4.

Ријечи, наслов члана 7. "Агенције за верификацију" мјења се ријечима "Сравњивање стања у пословним банкама".

У члану 7. став 1. мјења се и гласи: "Сравњење стања рачуна старе девизне штедње врше пословне банке код којих је штедња положена или њихови правни сљедници."

У члану 7. став 2. се брише.

Члан 5.

Члан 8. мијења се и гласи:

Члан 8.

(Обавезе Агенција)

(1) Све агенције у Босни и Херцеговини које су се бавиле пословима са старом девизном штедњом, а посебно:

а) Агенција за посредничке, информатичке и финансијске услуге А.Д. Бања Лука – за Дистрикт;

б) Агенција за посредничке, информатичке и финансијске услуге А. Д. Бања Лука – за Републику Српску;

ц) Агенција за финансијске, информатичке и посредничке услуге Д. Д. Сарајево – за Федерацију Босне и Херцеговине и

д) Агенција за пружање финансијских, информатичких и посредничких услуга Мостар за Федерацију Босне и Херцеговине

обавзне су да одмах размјене базе података за све депозите по основу рачуна старе девизне штедње чије се измирење врше у складу са законом у другом ентитету или Дистрикту.

(2) У поступку срањивања стања на рачуну старе девизне штедње агенције из става (1) овог члана су обавезне да сарађују са ентитетским министарствима финансија, Управом прихода Брчко Дистрикта БиХ, пословним банкама и комисијама.

(3) Агенције ће своје базе података доставити пословним банкама код којих је штедња положена или њиховим правним сљедницима."

Члан 6.

У члану 11. иза ријечи јединици умјесто ријечи "одговарјућих агенција" треба да стоји "пословних банака".

Члан 7.

Наслов члана 10. "Обавезе Агенција" мијења се насловом "Обавезе банака".

У цијелом тексту закона ријеч "Агенција" мијења се рјечима: "пословна банка" у одговарајућем падежу. (члан 10.; члан 11.; члан 12. став 1.; члан 13. (три пута); члан 14. став 2.; став 3. (три пута); став 4.; члан 15. став 1.; став 2. (два пута); став 3. (два пута); став 4. (два пута); став 5.; став 6.; став 7.; члан 17. став 1.; члан 18. став 2. (два пута); став 3. (три пута); члан 19. ставови 1. и 2.; члан 20. ставови 1., 2. и 3.; члан 22. став 2.; члан 24. у називу члана и један пут у тексту; члан 25. став 1.; члан 27. став 2.)

Члан 8.

У члану 13. ријеч "Агенцијама" мијења са ријечју "банкама".

Члан 9.

ПОГЛАВЉЕ III - Наслов "АГЕНЦИЈСКА ВЕРИФИКАЦИЈА ТРАЖБИНА" мијења се и гласи "БАНКОВНО СРАВЊИВАЊЕ СТАЊА НА РАЧУНИМА"

Члан 10.

У цијелом тексту главе III Закона ријеч "Агенција" замјењује се ријечима "Пословна банка".

Члан 11.

Члан 17. став 1. се брише

Члан 12.

У члану 18. став 2. се мијења и гласи: "Рок за готовинску девизну исплату старе девизне шштедње (у даљем тексту исплата) је 31.12.2011.године. Исплату вршити шестомјесечно са почетком од дана окончања поступка срањивања стања рачуна старе девизне шштедње. Потражиоцима се оставља могућност других модалитета исплате дефинисане овим Закона."

Члан 13.

У члану 21. став 1. у тачци а) број "13" замјењује се бројем "пет", а датум "31.12.2020." замјењује се датумом "31.12.2011."

Тачка ц) се брише

Додају се нови ставови два и три, који гласе:

"(2) Обвезнице из става (1) овог члана гласе на име и преносиве су, а исплаћују се након рока доспијећа у ЕУРО или на захтијев власника у конвертибилним маркама.

"(3) Обвезнице из става (1) овог члана прије рока доспијећа могу се користити за:

- а) Куповина акција државног капитала у предузећима на берзи,
- б) Куповина акција овлашћених банака,
- ц) Откуп станова, стамбених објеката, пословних простора у државној својини,
- д) Куповину земљишта и друге имовине у државној својини,
- е) Плаћање пореза и доприноса,
- ф) Плаћање накнаде за грађевинску дозволу и
- г) Плаћање свих осталих доспјелих обавеза према држави, ентитетима и Брчко Дистрикту.

Ранији став 2. постаје став 4.

Члан 14.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

ПС БиХ, број: ____/06
Сарајево __. ____ 2006. године

Председавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине БиХ
Мартин Рагуж

Председавајући
Дома народа
Парламентарне скупштине БиХ
Мустафа Памук

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Уставни основ за доношење овог Закона је неспоран. Ради се о измјенама и допунама већ усвојеног закона за који је уставни основ ваљано утврђен. Уставни основ је садржан у следећим одредбама: члану I/1 Устава БиХ сходно одредбама Анекса II/2; члану I/4; члану II/1; члану II/1. д) у вези са чланом VII и члану IV/4. а) и е) устава Босне и Херцеговине.

Разлози за доношење Приликом усвајања Закона о измирењу обавеза по основу рачуна старе девизне штедње кроз закључак Дома народа дефинисана је обавеза Савјета министара да у року од 60 дана предложи измјене и допуне које ће уважити примједбе и сугестије из Јавне расправе. Понуђене измјене и допуне су на трагу рационализације и ефикасности.

Закон о измирењу обавеза по основу рачуна старе девизне штедње сигурно је један од најлошијих закона икада донесених у државотворној историји БиХ.

Овим Законом, грађанима БиХ стављено је до знања да у овој држави највиши органи власти без имало одговорности крше правну сигурност грађанина појединца, односно да у овој држави нема правне сигурности нити грађанина нити његове имовине.

Законом је повређен Устав БиХ у дјелу надлежности државе као и у дијелу који се односи на заштиту људских права.

Држава БиХ нема уставних овлаштења да ентитетима намеће финансијску обавезу каква је обавеза да ентитети обезбеде средства за исплату старе девизне штедње нити да испуњавају њене међународне обавезе.

Стара девизна штедња је приватна својина сваког појединца па као таква не може бити предмет застаре нити ограничења у њеном кориштењу. Дакле одредбе о роковима за верификацију су супротни институту власништва у свим законодавствима свијета што значи да се право на ову имовину не може ограничити никаквим роком за верификацију.

Држава БиХ је дио међународне заједнице. Један од основних принципа који влада у свим правним поредцима у свијету је да Закони не дјелују уназад. Дакле никаквим законом се не може прописати отпис раније уговорених и приписаних камата. Камтна стопа се може мијењати убудуће али никако унатраг.

Закон такођер није регулисао наплату обвезница, када се и како може наплатити готовина на темељу вредности обвезнице.

Посебно неодговорно, скупо и против интереса и државе и штедиша је послове верификације и исплате старе девизне штедње повјеравати некаквим агенцијама у држави у којој функционише банкарски систем и све банке или послују или имају правног слиједника.

Ради свега неаведеног најбоље би било донијети потпуно нови закон јер ће постојећи бити једна од највећих сметњи уласку БиХ у Европу и очување социјалног мира у БиХ. Међутим знајући упорност заговорника овог Закона знам да је то немогуће зато предлажем измјене и допуне тог закона. Напомињем, да сам сасвим сигуран да је код доношења овог закона приватни интерес надвладао друштвени и то у његовом најгорем облику, а посебно сам сигуран да нико од оних који су гласали за овај закон нема старе девизне штедње јер ју је на неки начин наплатио током протеклих 15 година.

Овај предлог се темељи на следећим принципима регулисања исплате старе девизне штедње:

- средства за исплату старе девизне штедње треба да обезбеди држава БиХ
- сравњење стања на сваком поједином рачуну /верификацију/ треба да ради пословна банка
- готовинску исплату треба да врши пословна банка
- право на исплату старе девизне штедње не може застарјети
- обвезнице морају садржавати датум доспијећа за готовинску исплату као и начин исплате
- услове за што и када се обвезнице могу наплатити прије рока доспијећа
- рок исплате старе девизне штедње не може бити дужи од 5 година
- камате морају бити по уговору са банком до дана доношења закона

Основни принципи закона и појашњење понуђених рјешења Уставом БиХ је прописано да су финансије, међународне обавезе и уговори у надлежности државе БиХ. Исплата старе девизне штедње спада у финансије као и у извршење међународних обавеза БиХ. Овакав став заузео је и Уставни суд БиХ својом одлуком од 02.12.2005.

Осим што је Законом повријеђен Устав досадашња одредба члана 1. став 2. очито има за циљ да штедише никада не добију свој новац јер је ваљда свима јасно да ентитети немају прихода од којих би извршили овакву обавезу.

Увођење појма "верификација" у Закон у суштини значи да је држава свим штедишама одузела штедњу дакле имовину и да ће ту имовину поново стећи само онај ком је држава врати. Овај појам свакако треба брисати јер директно крши имовинска права штедиша.

Општи постулат права је да закони не дјелују уназад, ретроактивно. Одредба којом се уназад мјењају права штедиша у виду измјењене каматне стопе од 1991. г. је супротна свим нормама позитивног права. Висна камате може се мијењати само убудуће од доношења закона а никако уназад.

Повјеравање послова око исплате старе девизне штедње Агенцијама је крајње неодговорно и неозбиљно. Агенције нису ни технички ни кадровски оспособљене за овај посао. Ако би агенције обављале овај посао то би значило стварање још једног државног апарата који би потрошио новац, али не би остварио своју улогу а велики број штедиша би онемогућио да искористи своју штедњу. Свако добронамјеран зна да овај посао само могу и морају обавити банке. Агенције су само мјесто за прање новца и малверзације под државном заштитом. Прва одговорна власт у БиХ ће сасвим сигурно укинути ове Агенције или ће оне бити укинуте у кампањи борбе против организованог криминала.

Стара девизна штедња је приватна имовина штедиша и не може бити ограничена никаквим роковима. Овакав став је заузео и Уставни суд, а ово је још један разлог да послове око штедње врше пословне банке које би биле обавезне обавити овај посао било када након рока доспијећа.

Обвезнице сигурно неће бити избачене из закона зато их треба регулисати тако да буду прихватљиве за штедише. Обвезнице су прихватљиве ако у њима има рок доспијећа, ако је по том року гарантирана готовинска исплата и ако гласе на чврсту валуту.

Финансијска средства За спровођење овог Закона нису потребна додатна финансијска средства у односу на основни текст Закона, него напротив, обзиром на то да по њему неће бити потребе да Агенције обављају верификацију, допринјеће да се остваре знатне уштеде.